

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna eklenen geçici maddeye ilişkin

Bilgilendirme Notu

15 Nisan 2020

1. Düzenleme nedir?

22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

"GEÇİCİ MADDE 2- (1) Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24/3/2020 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31/12/2020 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmaz.

(2) Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkra hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz."

2. Düzenleme ne zaman yürürlüğe girdi?

26 Mart 2020 tarihli ve 31080 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı tarih itibariyle yürürlüğe girdi.

3. Düzenlemenin kapsamı nedir?

Gerçek ve tüzel kişilerin karşılıksız çek, protestolu senet, bireysel ve ticari nitelikli kredi kartı dahil tüm kredi borçlarını kapsamaktadır.

Borçların vadesinin (son ödeme tarihinin) 24 Mart 2020 tarihinden önce olması ve 24 Mart 2020 tarihi itibariyle kısmen veya tamamen ödenmemiş olması gerekmektedir.

Buna göre, yukarıda belirtilen borçlarınızın 31 Aralık 2020 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması durumunda, Risk Merkezi nezdindeki bu kayıtlarınız bankalar ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacaktır.

4. Vadesi (ödenmesi gereken tarih) 24 Mart 2020 tarihinden sonra olan borçlar bu düzenleme kapsamında mıdır?

Vadesi 24 Mart 2020 tarihinden önce olup, ödenmemiş borçlarınızı kapsamaktadır. Vadesi, diğer bir ifadeyle ödenmesi gereken tarihi, 24 Mart 2020 tarihinden sonra olan borçlarınız, bu düzenleme kapsamında değildir.

5. Borç bilgilerinizi nasıl öğrenebilirim?

1) Borcunuzun bulunduğu banka ve/veya finansal kuruluştan öğrenebilirsiniz.

2) Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nden;

- Risk Merkezi internet sayfasında (www.riskmerkezi.org) belirtilen başvuru ve teslim kanalları üzerinden kredi/karşılıksız çek/ödenmemiş senet ile ilgili raporunuzu (hem gerçek hem tüzel kişiler, bu kanallar üzerinden rapor alabilmektedir)
- e-Devlet kanalı üzerinden kredi/karşılıksız çek ile ilgili raporunuzu (sadece gerçek kişiler bu kanal üzerinden rapor alabilmektedir)

olarak öğrenebilirsiniz.

6. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nedir?

Risk Merkezi üyesi banka ve finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ve müşterileri ile veya onay vermeleri koşuluyla 3. kişilerle paylaşılmasını sağlamak üzere Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulmuş bir kuruluştur.

7. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinden borç bilgilerimi nasıl öğrenebilirim?

Risk Merkezi nezdinde Risk Merkezi üyelerinin müşterilerinin karşılıksız çek, protestolu senet, bireysel nitelikli ve ticari nitelikli kredi kartı dahil tüm kredi borç bilgileri yer almaktadır. Buna göre, gerçek ve tüzel kişiler,

- kredi borç
- sorunlu kredi
- karşılıksız çek
- protestolu senet

ile ilgili bilgilerini içeren **Risk Merkezi Raporu**'nu, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Raporu başvurusu yaparak alabilirler.

Risk Merkezi Raporu başvurusu ve teslimi hakkında www.riskmerkezi.org adresindeki "**Risk Merkezi Raporu**" bölümünde detaylı bilgi yer almaktadır.

Ayrıca, gerçek kişiler tarafından, **e-Devlet** kanalı üzerinden, kredi borç ve karşılıksız çek bilgilerine ilişkin **her ay 1 adet rapor ücretsiz** olarak alınabilmektedir.

8. Bu düzenleme kapsamında ödeme yaptığım takdirde, borç bilgilerim ile birlikte ödeme bilgilerim de Risk Merkezi kayıtlarında yer alacak mı?

Söz konusu düzenleme, yukarıda belirtilen borcunuzun bu düzenleme kapsamında tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bundan sonraki finansal işlemlerinizde Risk Merkezi nezdindeki bu kayıtlarınızın banka ve finansal kuruluşlarca dikkate alınmayacağına ilişkindir.

Bu nedenle, Risk Merkezi, tabi olduğu Bankacılık Kanunu hükümleri çerçevesinde, banka ve finansal kuruluşların müşterilerinin borç ve ödeme bilgilerini toplayıp paylaşmaya devam edecektir. Dolayısıyla, bu düzenleme kapsamına giren borç ve ödeme bilgileriniz de Risk Merkezi kayıtlarında yer alacaktır.

9. Bu düzenleme kapsamındaki borcumu tamamen ödemem halinde, Risk Merkezi nezdindeki bu borca ilişkin kaydım silinecek mi?

Yukarıda belirtilen borcunuza ilişkin Risk Merkezi kayıtları, Risk Merkezinin tabi olduğu yasal düzenlemeler gereğince silinmemektedir.

10. Borç ödeme veya yeniden yapılandırma taleplerimi nereye yapabilirim?

Borcunuzun bulunduğu banka ve/veya finansal kuruluşa başvuru yapılması gerekmektedir.

11. Borcumu yeniden yapılandırmak için ilgili banka/finansal kuruluşa başvurduğum, talebim olumlu karşılanmadı. Ne yapabilirim?

Banka veya finansal kuruluş ile imzalamış olduğunuz kredi sözleşmesi şartlarında herhangi bir değişiklik yapılması, her iki tarafın da anlaşması ile mümkündür. Bu nedenle, yeniden yapılandırma talebiniz, banka veya finansal kuruluşun ticari kararına bağlıdır.

12. Borcumu ödediğimi nasıl belgeliyebilirim?

İlgili banka ve/veya finansal kuruluşa başvurup, buna ilişkin yazı olarak veya Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nden Risk Merkezi Raporunuzu alarak belgeleyebilirsiniz.

13. Borcumu yeniden yapılandırdığımda bunu nasıl belgeliyebilirim?

İlgili banka ve/veya finansal kuruluşa başvurup, buna ilişkin yazı olarak belgeleyebilirsiniz.

14. Borcun ödenmesi Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Raporunda ne zaman görülebilir?

- Kredi kartı dahil kredi borcunun ödenmesini takip eden **en geç bir sonraki ay sonunda,**
- karşılıksız çek bedelinin ödenmesini takip eden **en geç 3 iş günü içinde,**
- protestolu senet bedelinin ödenmesini takip eden **en geç 1 ay içinde**

görülebilir.

Dikkat! : Bu sürelerden önce rapor alınması durumunda borç ödeme bilgisinin Risk Merkezi kayıtlarına yansımamış olabileceği dikkate alınmalıdır.

15. Bireysel kredi ve bireysel kredi kartı borcumu ödediğimi banka ve/veya finansal kuruluşlar ne zaman görebilir?

Borcun ödendiği tarihi takip eden 2 nci iş gününden itibaren görülebilir.

16. Ticari kredi borcumu (şirket kredi kartları dahil) ödediğimi banka ve/veya finansal kuruluşlar ne zaman görebilir?

Borcun ödendiği ayı takip eden ay sonundan itibaren görülebilir.

17. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Raporundaki borç bilgilerimin eksik veya hata olması halinde nereye başvurmalıyım?

Borcunuzun olduğu banka ve/veya finansal kuruluşa başvurulmalıdır.

18. Borcumu tamamen ödemem veya yeniden yapılandırmam durumunda banka ve finansal kuruluşlardan yeni bir kredi veya kredi kartı almam mümkün müdür?

Kredi kararı, banka ve finansal kuruluşların Bankacılık Kanunu ve ilgili düzenlemelere göre vereceği ticari karar niteliğindedir.